

Vanden winter ende vanden somer

editie P. Leendertz jr.

bron

‘Vanden winter ende vanden somer, Abele spelen’ In: Instituut voor Nederlandse Lexicologie (samenstelling en redactie), *Cd-rom Middelnederlands*. Sdu Uitgevers/Standaard Uitgeverij, Den Haag/Antwerpen 1998.

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_win001wint01_01/colofon.htm

© 2001 dbnl

Een abel spel vanden winter ende vanden somer.

Ghi heren, vrouwen, wijf ende man,
Ic bidde gode diet wel doen can,
Dat hi ons wil sijn gracie gheven
Ende hier na dat eweghe leven;

- 5 Dies biddic hem doer oetmoet.
 Nu seldi merken ende werden vroet,
 Heren ende vrouwen in allen siden,
 Hoe winter ende somer selen striden
 Ende van elken sijn viertuut.
- 10 Nu swijcht ende maect gheen gheluut,
 Ende merct ende hoert, hoet beghint.
 Ic bidde u, dat ghijt wel versint,
 Want hets proper ende noyael,
 Ane die woorde ende wedertael
- 15 Van somer ende van winter beide.
 Die somer hi es int ghereide,
 Ende weet, dat hi comen sal.
 Nu swijcht ende maect gheen ghescal,
 Dies biddic u vriendelike alle gader.
- 20 Ic bevele u gode den hemelschen vader.

Die somer.

- Ic ben die somer ende doe singhen
 Die voghelkine inden locht, die bloemen springen
 Ende die loveren in den woude,
 Ende beneme des winters coude.
- 25 Ic bringhe ons den soeten tijt
 Ende doe den menegen met jolijt
 Met sinen liefken spelen gaen,
 Als men die bloemken scone siet staen,
 Die te winter sijn verborghen.
- 30 Ic bringhe soe menegen soeten morghen
 Metten dauwe in der dagheraet,
 Die dan met sinen liefken gaet
 Spelen in der minnen dal.
 Ach, dats vroude boven al,
- 35 Metten dauwe die bloemken lesen.

Die winter.

- Swijcht, sot, al stille van desen!
 Ic ben die winter, diet al can dwingen.
 Die voghelen, die te somer singen,
 Canic wel doen swighen stille.
- 40 Ic hebt al te minen wille.
 Als ic werke na minen aert
 En tfellijc uten oesten haert,
 Dan doe ic den menegen cliptanden

- Ende oec slaen met sinen handen,
 45 Dat hem die vingheren moghen spliten.
 Oec doe ic die verken criten
 Van groter couden achter straten.
 Ghi moghet wel u beroemen laten,
 Want ic hebt al in mijn bedwanc.
 50 Ic beneme den voghelkinen haren sanc
 Ende oec soe dwingic alle diere,
 Ende die vische in die riviere

Die somer.

- Her winter, dies benic wel wijs,
 55 Dat ghi hebt ene felle nature
 Ende sijt van aerde alsoe sture,
 Dat den meneghen sijn herte beeft,
 Die te somer in vrouden leeft.
 Als ic werke na minen visouwe,
 60 Dan vergheten si allen rouwe,
 Die si te winter hebben ghedreven.
 Ic doe den meneghen in vrouden leven,
 Die ghi hout ligghene in die muut,
 Als die bloemken springhen uut,
 65 Daer ane dat men die somer kint.
 Van den meneghen benic ghemint
 Die u haet, want ghi sijt soe fel.

Die winter.

- Her somer, dat wetic herde wel,
 Dat mi die selke niet sere en gheert.
 70 Dat sijn die ghene, die hebben verteert
 Haar geldekijn in die taverne,
 Ende drincken ende dobbelen alsoe gherne,
 Dat si hem niet ghecleden en connen
 Ende te somer liggen ter sonnen,
 75 Ende wenen, dat si ewelijc sal dueren.
 Als ic dan come met minen scuere
 Ende bringhe haghel ende couden snee,
 Dan doe ic desen alsoe wee,
 Dat hem die darne van couden beven.
 80 Dit sijn die ghene, die lodderlijc leven
 Ende hem te sere op u verlaten;
 Dese doe ic gaen beven achter straten,
 Al warent jonghe edelinghen.

Al dus canic den selken dwinghen,
85 Die sijn geldekijn niet en spaert.

Die somer.

Her winter, ghi hebt een fellen aert,
Dats dicwile wel an u te sien.
Maer mi wondert sere van dien,
Dat ghi u wilt setten jeghen mi,
90 Want al die werelt blives mi bi,
Ic ben soe edel van naturen.
Ic ben die ghene, die vult die vult die scuere
Ende doe wassen alle vrocht;
Ic bringhe ons die soete locht,
95 Den lieven somer, hets mijn aert;
Ic doe bloien meneghen bogaert,
Die te winter staet al droghe.

Die winter.

Daer omme moetic bliven int hoghe,
Om dat ic alle dinc can dwinghen.
100 Ghine cont dat niet voer oghen bringhen,
Ic en ben here ende ghi sijt knecht.

Loiaert.

Bi gode, her winter, dats goet recht,
Want dat die somer can gheneren,
Dat condi herde wel verteren,
105 Als ghi sijt bi uwen viere,
Eet ende drinct vanden goeden biere,
Ende hebt broet, wijn, vleesch ende visch,
Ende doet dat bringhen op uwen disch,
Ende sit biden viere al coe sat,
110 Alst soe cout es op die straet,
Dat niemen van couden en can ghedueren.
Al dat die somer can besueren,
Dat verteert die winter al.
Als men die waerheit seggen sal,
115 Sone es die somer maer een slave.
Si sijn soe lanc, die hete daghe,
Dat ic werde van werken mat.
Ic ben die langhe daghe soe sat:
Ic prise den winter minen here.

Moyaert.

- 120 Her Loiaert, ghi sijt al buten kere,
 Dat ghi den somer sijt soe fel,
 Die jolijt, vroude ende spel
 Dic doet driven te meneger stont.
 Hi doet cussen menegen mont,
 125 Die somer, heimelijc int groen,
 Dat men te winter niet en can gedoen.
 Als die bloemken staen int dal
 Ende die voghelen maken ghescal,
 Elkerlijc na sijn nature,
 130 Dan en es op erde ghene creature,
 Sijn herte en verblijt hem daer van;
 Heren ende vrouwen, wijf ende man,
 Elc wert sijn herte van vrouden wijt.
 Als comt die soete somertijt
 135 Met sconen bloemen, met sueten crude,
 Ende die voghelen beginnen te luden,
 Dan doet hi spelen der minnen spel
 In heimelike steden, dat wetic wel,
 Daer die bloemken rieken soet,
 140 Dies men te winter derven moet,
 Want hi heeft soe fellen aert.

Clappaert.

- Nu benic hier ende hete Clappaert,
 Ende sal segghen die waerheit algader.
 Ic swere bi gode, den hemelschen vader,
 145 Dat mijn here die winter alsoe wel doet
 Spelen, dies benic vroet,
 Der minnen spel, daer ghi af segt.
 Daer twee ghelieve liggen ghedect
 Op een bedde al moedernaect,
 150 Daer wert wel grote vrouden gemaect,
 Al en es daer ghenen voghelensanc.
 Die nacht sijn cout ende daer toe lanc,
 Die coude doetse crupen bi een
 Elc tusschen anders been,
 155 Daerse mijn here die winter toe dwinct
 Ende al selc vroude te gader brinct,
 Dat si der minnen spel gaen spelen;
 Ic segt al sonder helen,
 Want ic die waerheit daer af wel weet.

- 160 Maer te somer sijn die nachte soe heet,
 Dat deen leget hier ende dander daer;
 Si en dorren malleec anderen niet comen naer,
 Dat doet die hitte vanden tide,
 Maer te winter dringhen si side ane side
 165 Ende cleven mallijc anderen dicwile an thaer.

Winter.

- Bi gode, Clappaert, ghi hebt waer
 Ghesproken ende daer toe wel.
 Ic soude node der minnen spel
 Distruweren in eneger stont.
 170 Ic doe soe menegen roeden mont
 Cussen diese langhe nachte.
 Al op een beddeken soete ende sachte
 Liggen en slapen twee ghelieve
 Ende si daer mallijc anderen gherieven,
 175 Daer wert oec ghespeelt der minnen aert,
 Al en eest in ghenen bogaert,
 Daer die voghelen lude singhen.

Bollaert.

- Her winter, ghi sout gerne tonderbringen
 Den somer, maer dat en sal niet sijn.
 180 Het soude mi eer costen dleven mijn,
 Eer ic dat ghedoghen soude,
 Want ghi en brinct el niet dan coude,
 Reghen, haghel ende couden snee;
 Ghi doet den menegen alsoe wee,
 185 Dat hi alle vroude verghet.
 Maer mijn here den somer hi met
 Elc sijn herte in vrouwen vol,
 Die te winter es een pol,
 Leghet in die asschen biden viere.
 190 Ic en can aen u gheen maniere
 Ghemerken, ghine moet bliven tonder.

Die winter.

- Her Bollaert, dat heeft mi wonder,
 Dat ghi spreect dese hoghe woort.
 Ghine cont dat niet gebringen voert,
 195 Ic en moet die overste sijn.

Ic neme den somer sinen heten schijn
 Ende ic verdrucke die clare locht
 Ende oec verteric alle vrocht,
 Die de somer ghewinnen can.
 200 Op erde en es wijf noch man,
 Sine moeten te minen dienste staen.
 Ic willer in een crijt voer gaen,
 Of ic sal te boven bliven.

Moiaert.

Nu en canic langher niet gheswigen
 205 Noch der wareheit oec ghederven.
 Her winter, ghi sout van honger sterven,
 En daet die somer, die hoghe baroen.
 Salich winter, wat soude doen,
 En dade die somer met sijnder genaden,
 210 Die wassen doet vroech ende spade
 Broet ende wijn, daer ghi bi leeft?
 Ende al dies men ter werelt heeft,
 Doet die somer comen uut,
 Appelen, peren ende ander fruit,
 215 Daer al die werelt bi leven moet.
 Waerdi ghesindich ende vroet,
 Ghi sout hem toter eerden nighen.

Clappaert.

Her Moiaert, ghi moet noch swigen,
 Want die winter es u te steerc.
 220 Als ic aen u legghe minen merc,
 Soe sijn u lippen van couden blau;
 Bi gode, ghine hebbet niet te lau,
 Grote hitte es u onghereet;
 Ic siet wel, ghine hebbet niet te heet,
 225 Al hebdi al dus hoghe gesproken.

Die somer.

Bi gode, her winter, dit wert gewroken,
 Dat ghi laet spreken dese hoghe tale.
 Als die bloemen in ghenen dale
 Staen ende rieken ende bloyen scone,
 230 Ende die sonne aen ghenen trone
 Soe vriendelijc in vrouden schijnt,

Ende men gheen dinc op eerde en vint,
 En sal bloien of draghen vrocht,
 Her winter, dan es uus levens docht
 235 Ende ghi selt verliesen uwe cracht.

Bollaert.

Ende si dan comen, die soete nacht,
 Metten edelen dauwe in ghenen dale,
 Ende si dan sijnt, die nachtegale,
 Ende die bloemen staen int groen,
 240 Wijt ende roet ende elc na sijn doen,
 Ende die boomken staen ghebloit,
 Elc sijn herte in vrouden groit,
 Dan dobbeleert die minne in vroudenrijc.

Die winter.

Nu en hoerdic nie des wonders gelijc.
 245 Ghi spreect recht, dat heeft mi wonder,
 Of ic die minne woude houden tonder
 Ende si te winter niet en ware,
 Daer af soe willic comen int clare,
 Dat men te winter alsoe wel mint
 250 Ende meer noyaelder minne vint
 Dan te somer, dies sijt vroet.
 Al en es die dau niet soet,
 Die nachte sijn lanc, verstaet dit wale,
 Elkerlijc te hebben tale,
 255 Twee ghelieve daer si sijn
 Elc met sinen mijnnekijn
 Vriendelijc omvaen metten aermen,
 Ende si dan mallijc anderen verwaermen,
 Daerse van recht die coude toe dwinct.
 260 Al eest dat die nachtegale niet en sinct,
 Daer wert ghespelt der minnen spel
 Meer dan te somer, dat wetic wel,
 Daer willic onder setten mijn lijf.

Die somer.

Dies willic vallen in een crijt,
 265 Al soudic daer omme liden smerte.
 Soe blider tijt soe blider herte,
 Soe blider herte soe meer minnen;

- Als men den somer can ghewinnen,
 Ende die bloemken staen en springhen
 270 Ende die voghelkine lude singhen,
 Soe werden alle herten proys,
 Want die somer es soe gracioys,
 Ende alsoe edel na sine nature,
 Al ware een herte verbolgen ende suere,
 275 Als die somer comt int lant,
 Hem wert alle vroude becant,
 Die te winter sijn bedwonghen.
 Beide menschen ende vogheltonghen,
 En maken te winter gheen gheloot.
 280 Het moet al ligghen in die muut,
 Alst vriest ende es ghesnoot.
 Den selken hem sijn leven rout
 Van groten aermoede, die hi lijdt
 Die hem te somer sere verblijdt,
 285 Als hi vernemt dat sonneschijn.
 Her winter, hier mede soe motti sijn
 Verwonnen, wildi die waerheit kinnen.

Die winter.

- Soe moetti anders sins beghinnen,
 Soudic mi noch verwonnen liën.
 290 Ic ben soe sterc met mijnder paertiën,
 Dat ic den selken noch sal doen beven.
 Soude ic mi dan verwonnen gheven?
 Dies moestic hebben van gode ondanc!
 Ic hebt al in mijn bedwanc
 295 Dat leeft onder des hemels trone.
 Maer in die ere van Venus, die ene crone
 Draghet ende es vrouwe vander minnen,
 Daer mede dat ghi mi wilt verwinnen,
 Dat mense te somer meest antiert
 300 Ende dat si te winter faelliert,
 Dies willic comen in een crijt,
 Dat ghi daer af loghenere sijt,
 U lijf te setten jeghen mijn,
 Te becortene tusschen twee sonneschijn.
 305 Dat die minne noyaelder es
 Te winter, sijt seker des,
 Dan te somer, des sijt wijs;
 Dies willic voer hare draghen prijs,

Venus, die vrouwe es vander minnen,
 310 Ende doer hare den camp beghinnen.
 Ontfaet den hantscoe, of ghi sijt goet.

Die somer.

Nu en wannic nie soe bliden moet,
 Als ic doe te deser uren,
 Dat ic soe meneghe creaturen
 315 Verbliden sal ende maken vroe,
 Dat mi comen es alsoe,
 Dat ic u hebben sal ten campe.
 Ic sal u doen al sulken scampe,
 Dat ic u daer in sal ontliven.
 320 Al dus salic u verdriven
 Ende ewelijc saelt somer sijn.

Die cockijn.

Dies benic blide int herte mijn.
 Her somer, ghi selt hem spelen sijn spel.
 Her winter, ghi hebt mi geweest soe fel,
 325 Dat ic niet en hebbe dorren spreken.
 Ic weet wel van uwen treken;
 Ghi hebt mi gedaen soe groten aermoede,
 Nu prisc den somer met sinen hoede,
 Want hi verblijdt die herte mine
 330 Ende daer toe ander cockine,
 Die in die asschen liggen en braden.
 Nu comt die somer met sijnder genaden,
 Die u verdriven sal van hier.
 Ghi hebt mi doen sitten bi tfier
 335 In die asschen ghelijc der hinnen;
 Daer omme moetic den somer minnen,
 Die u nu verdriven sal.
 Ghi hebt mi gedaen groet ongheval,
 In die asschen doen sitten bi den vier,
 340 Her winter, nu moetti van hier.
 Ghi sijt mi hier al te lanc,
 Ghi hebt mi doen sitten inden stanc
 Ende inden roec, alst mi wel schijnt;
 Daer omme es hi van mi ghemint,
 345 Die somer, die u sal nemen dlijf.

Die winter.

- Maect u henen, wel vul keytijf,
 Met uwer overmoedegher spraken.
 Ic sal u noch soe confus maken,
 Dat u rouwen sal u leven.
- 350 Ic sal u noch van couden doen beven
 Ende dmeerch doen berren uten schenen.
 Vul keytijft, nu maect u henen,
 Ghi moet gaen ligghen in die muut.
 Her somer, ic segghe u over luut,
- 355 Dat ghi moet setten enen borghe,
 Dat icx mach bliven sonder sorghe,
 Her somer, tuwen camp te comen.

Die cockijn.

- Alsoe moet mi god verdoemen,
 Ic wil een vanden borghen sijn;
- 360 Ic minne met alder herten mijn
 Den edelen somer, die coene wigant.
 Ic sette te borghe al mijn lant
 Ende mijn lijf ende al mijn goet,
 Dat hi sal comen met hoghen moet,
- 365 Her winter, jeghen u int crijt.

Clappaert.

- Swijch al stille, ter quader tijt,
 In duvels name, maect u van hier,
 Ende gaet sitten biden vier,
 Want ghi hebt die coude soe groet;
- 370 Mi dunct ghi sijt van clederen bloet,
 Ghi staet recht als een cockijn.
 Ghi hebt emmer ter goeder merct gesijn,
 Want ghi hebt herde wel vercocht!
 Welken duvel heeft u hier brocht?
- 375 Ghi dunct mi een recht lodder wesen.
 Haddi den somer, ghi waert ghenesen,
 Dat sie ic wel aen uwen scilt,
 Ende oec soe dunct mi, haddi geelt,
 Ghi soudet verdobbelen al u macht.
- 380 Vrient, ghi en sijt hier niet geacht,
 Ghi moet hier besiden staen.

Die cockijn.

Ay boey, haddic goede cleder aen,
 Soe soudic voertghetrocken sijn;
 Maer nu benic ghescouden cockijn,
 385 Om dat ic niet wel en ben ghecleedt.
 Al dus hebbic mi beleedt
 Metten boeven onder die cockine.
 Mi waer ghereder ene gaudine
 Dan enen mantel van scaerlaken roet.
 390 Maer ware die felle winter doot,
 Soe soude mijn herte in vrouden leven.
 God moet den somer victorie gheven,
 Dat hi verwinnen moet tghevecht.

Moiaert.

Her winter, na der campen recht
 395 Soe werdic borghe den hoghen baroen,
 Dat hi sal comen als een lion
 Sijn ere verwaren int crijt.
 Her winter, om dat ghi aenlegger sijt,
 Soe doet oec na der campen gise.

Clappaert.

400 Nu willic, dat men den winter prise.
 Ic werde sijn borghe nu alte hant,
 Dat hi sal comen als een coen wigant
 Voldoen, dat hi heeft begonnen.
 God moet hem der doeghden onnen,
 405 Dat hi moet bliven in sijn ere.
 Nu gaet henen ende haest u sere;
 Die winter die sal hem ghereiden.

Moiaert.

Ay god, wie sal dit moghen scheiden
 Tusschen dese twee heren, dit paerlement?
 410 Al die werelt die blijft ghescent,
 Eest dat die somer tonderblijft,
 Ende wert oec die winter ontlijft,
 Soe eest tferendeel vanden jare verloren.
 Daer sal af comen groten toren,
 415 Welc van beiden tondergaet.
 Ay, nu en wetic ghenen raet,
 Hoe men dit ghebreken mocht,
 Want si sijn beide alsoe bedocht

- Ende hebbent bi dieren eden ghesworen.
 420 Hine es op eerde niet gheboren
 Diet soude beletten met siere macht.
 Maer mi es comen in mijn ghedacht,
 Dat ic wil gaen met bliden sinne
 Tot Venus der godinnen,
 425 Die een vrouwe es boven al.
 Ic hope, dat sijt wel breken sal,
 Als ict haer segghe ende make vroet,
 Venus, der edelen vrouwe goet,
 Hoe die saken sijn ghesciet.
 430 Ic weet wel si en saels laten niet,
 Sine saelt opnemen dit ghevecht.
 Nu willic gaen lopen als een knecht
 Tot Venus der vrouwen mijn.
 Verloren wi den somer metten sonneschijn,
 435 Soe waer die vrocht al meest verloren.
 Waer sidi, vrouwe hoghe gheboren,
 Venus, edel coninghinne?

Venus.

Segt mi, vrient, met soeten sinne,
 Om wat saken sidi uut?

Moiaert.

- 440 Vrouwe, ic segt u overlut:
 Hets van tween heren hoghe geboren,
 Die hebben mallijc anderen doot gesworen
 Ende ghedaecht al in een crijt.
 Eer morghen te vespertijt
 445 Hebben si ghesworen mallijc anders doot.
 Hine es op der eerden niet soe groet,
 Die dit opghenemen can,
 Here noch vrouwe, wijf noch man,
 Meer dan ghi vrouwe allene.
 450 Dese twee heren en sijn niet clene:
 Die een es die somer van haven rijc,
 Die ander es die winter al ghelijc,
 Ende sijn ghevallen in een kijf:
 Om uwen wille, vri edel wijf,
 455 Sijn dese saken al toecomen.
 Nemmermeer en werdet opghenomen,
 En si dat ghijt selve doet.

Venus.

Lieve vrient, nu maect mi vroet,
 Hoe sijn die saken comen bi?
 460 Ghi segt, dat es ghesciet bi mi,
 Ende ic ben onschuldich alder daet.

Moiaert.

Vrouwe, ic wille dat ghijt verstaet:
 Si hebben ghestreden met fellen woorden;
 Daer stonter vele omtrent diet hoerden,
 465 Hoe si mallijc anderen verspreken gingen
 Ende elc bracht voert van sinen dingen,
 Van sinen doen, van sinen viertuut.
 Doen sprac die somer overluut,
 Dat hi ware scone ende gracioys
 470 Ende dat hi alle herten proys
 Maecte ende van vrouden wijt,
 Ende dat men inden somertijt
 Meer noyaelder minne vint
 Dan te winter, si u bekint;
 475 Edel vrouwe, dat was sijn woort.
 Doen tart die felle winter voert
 Ende wert verbolghen ende gram;
 Enen hantscoe dat hi nam
 Ende hiesch den somer in een crijt,
 480 Ende die somer scoet met vlijt
 Ten hantscoe ende heefden opghenomen
 Ende meint hem te camp te comen,
 Ende hebben ghesekert in beiden siden.
 Edel vrouwe, benemt dat striden,
 485 Want ghi hebbes wel die macht.
 Die winter es van felder cracht,
 Ic duchte den somer minen here.

Venus.

Vrient, ic sal mi haesten sere,
 Ic sal daer morghen tilijc wesen.
 490 Eer die sonne es opgheresen,
 Sal ic daer wesen wel in tijt;
 Eer die heren gaen int crijt,
 Sal ict opnemen in beiden siden;
 Want liet men die heren striden,

495 Daer soude af comen menich wonder.
 Welc van beiden dat ginge tonder,
 Die werelt blever bi ghescent.
 Ic sal opnemen dit paerlement,
 Op dat icx macht hebbe en ic can.

Moiaert.

500 Och edel vrouwe, soe willic dan
 Keren met enen bliden moede.
 Ghi selet bringhen wel te goede,
 Dat wetic wel ghewaerlike.
 Hine leeft niet op eertrike,
 505 Diet bevellen mach dan ghi.

Venus.

Vrient, ic sal daer wesen bi,
 Eer dat morghen die sonne opgaet.

Moiaert.

Dit dochte mi die beste raet.
 Hets beter, dat ghescheiden blijft,
 510 Want worde enich van tween ontlijft,
 Daer soude af comen jammer groet.
 Maer bleve mijn here die somer doot,
 Soe hadden wi alle qualijc ghevaren,
 Want die winter en souts niet sparen:
 515 Hi heeft te male enen fellen aert.

Die winter.

Nu soe benic op die vaert
 Inden camp, als mi toebehoert.
 Hier roepic den somer voert,
 Dat hi come ende beware sijn ere.

Die somer.

520 Her winter, ghine doerft nemmermere
 Peinsen, ic en sal u comen.
 Daer omme hebbic den camp ghenomen,
 Dat ic u dleven nemen sal.

Die cockijn.

God die here es boven al,
 525 Her somer, die moet u victorie gheven,
 Dat ghi den winter moet nemen dleven;
 Soe soude verbliden al mijn herte.
 Hi doet mi dicke soe groten smerte,
 Dat mi die lever van couden beeft.

Venus.

530 Ghi heren, ic bidde u, dat ghi mi gheeft
 Dit paerlement ende desen strijt.
 Want ghi beide ghebroeders sijt,
 Soe duncket mi herde qualijc staen
 Jeghen een in een crijt ghegaen,
 535 Ende sout mallijc anderen willen ontliven.
 Her somer, nu willes te miweert bliven,
 Dies biddic u op gherechte minne.

Die somer.

Vrouwe Venus, edel coninghinne,
 Dies en doe ic niet alte gherne.
 540 Nochtan en willicx u niet wernen;
 Om dat ghi vrouwe vander minnen sijt,
 Soe willic u gheven desen strijt;
 Doet daer mede dat ghi ghebiet.
 Hine leeft op der eerden niet,
 545 Diet mi verbidden soude dan ghi.

Venus.

Her somer here, dies moetic mi
 Van u bedancken emmermere.
 Nu biddic u, her winter here,
 Dat ghi mi vanden selven doet.

Die winter.

550 Venus vrouwe, ghi draecht den hoet
 Ende sijt vrouwe vander minnen;
 Daer omme en wijstic hoe beghinnen
 U tontsegghene, dat ghi begheert.
 Venus vrouwe, ghi sijts mi wel weert,
 555 Ic wils gherne tuweert bliven.

Venus.

- Sone seldi voert ane nemmermeer kiven
 Ende ewelijc ghebroeders sijn.
 God die ghemaect heeft water ende wijn
 Ende al, dat men ter werelt vint,
 560 Hi heeft ghemaect dat firmament
 Ende seven planeten daer ane gheset
 Ende daer toe twaelf teken met.
 Dese hebbent al in haer behout,
 Si makent heet, si makent cout.
 565 Dese doet winter ende somer wesen,
 Als ons die astrominen lesen.
 Deen es cout, die ander heet,
 Nemmermeer dat stille en steet,
 Het moet winter of somer sijn,
 570 Somtijt dat hete sonneschijn,
 Somtijt den haghel ende couden snee.
 Dit en sal vergaen nemmermee;
 Soe langhe als die werelt sal dueren,
 Sal elc werken na sijn nature,
 575 Want god hevet alsoe gheset.
 Worde enich van beiden belet,
 Somer of winter dier ghelijc,
 Al dat es op eertrijc
 Soude vervaren ende vergaen,
 580 Bleve die tijt al stille staen:
 Deen en mach sonder dander niet wesen.

Die winter.

- Venus vrouwe, ghi hebt mi ghenesen,
 Want u woorde die sijn al waer.
 Ic moet den somer volghen naer
 585 Ende die somer moet volghen mi.

Die somer.

- Dat wetic alsoe wel als ghi,
 Dat deen sonder dander niet sijn en mach.
 Maer mijn verdriet ende mijn beclach,
 Dat es, dat ghi mi wout verdriven,
 590 Doen ic sprac, ende hiet mi swighen
 Ende seit, ghi waert die dwinghelant.
 Her winter, dats mi wel becant,
 Dat ghi der gheenre dwijngher sijt,
 Die ic doe leven met jolijt,

595 Als ic come met minen bloemen.

Venus.

Ghi heren, dit hebbic opghenomen
Tusschen u beiden dit paerlement
Bi uwen wille ende bi u consent,
Daer uut te segghene minen wille.

600 Nu swijcht van allen saken stille,
Ende ewelijc seldi ghebroeders sijn.
Laet ons eten ende drincken wijn
Ende met goeder vrouwen leven.

Die cockijn.

Ay, nu moetic al mijn leven

605 Sijn onder dies winters roede,
Die mi doet soe groten aermoede,
Dat ic en weet wies beghinnen.
Dies wetic Venus der coninghinnen
Ondanc, dat si daer quam

610 Ende tusschen hen beiden den camp opnam.

Die duvel brachse daer in tijt;
Ic was int herte alsoe verblijt,
Dat die winter soude sijn verdreven.
Die somer hadde hem genomen dleven,

615 Want hi hadde soe goeden moet
Ende sine wapene was soe goet
Ende sijn sweert van goeder snede,
Hi hadden seker verslegen daer mede,
Hadden si ten camp ghecomen.

620 Nu heefte vrouwe Venus opghenomen;

Dies es droeve die herte mijn.
Nu willic gaen lopen als een swijn
Te Maestricht biden steencolen,
Daer willic gaen ligghen ter scolen,

625 Tot dat die somer comt int lant.

Nota .vj^c. xxv. v.